

Notat

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Modtager(e):

Folketingets Europaudvalg

Kopi:

Intellektuelle ejendomsrettigheder i EU's 7. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (FP7)

Som opfølgning på videnskabsministerens forelæggelse for Folketingets partier i Statsministeriet den 16. november 2007 af møde i Konkurrenceevnerådet den 22.-23. november 2007 er udarbejdet dette notat om håndtering af intellektuel ejendomsret i EU's rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (FP7).

Notatet indeholder en kort og overordnet beskrivelse af principper og praktisk tilrettelæggelse af regler for intellektuelle ejendomsrettigheder for projekter under FP7.

Det skal bemærkes, at Europaudvalget i forbindelse med vedtagelsen af rammeprogrammet modtog samlenotat af 15. maj 2006 om forslag til forordning om regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i foranstaltninger under syvende rammeprogram og for formidling af forskningsresultater (2007-2013). Reglerne for deltagelse fastlægger de nærmere rettigheder og forpligtelser for deltagelsen i rammeprogrammet og opstiller principper for anvendelse og formidling af forskningsresultater, herunder spørgsmål om intellektuelle ejendomsrettigheder. Disse spørgsmål er tilmed reguleret i Kommissionens standardtilskudsaf tale.

Ejerskab af viden i FP7

Der tages i rammeprogrammets regelsæt udgangspunkt i en basal skelnen mellem baggrunds- og forgrundsviden.

Baggrundsviden er defineret som den information og viden (inklusive opfindelser og databaser), deltagere i et projekt under FP7 har i forvejen og bringer med ind i projektet. Det inkluderer også intellektuelle ejendomsrettigheder, der er nødvendige for at udføre projektet eller for at anvende forgrundsviden.

Forgrundsviden er defineret som resultater, herunder information, materialer og viden, som udvikles i et givent FP7 projekt. Forgrundsviden indeholder både håndgribelige (fx prototyper, mikroorganismer) og ikke-håndgribelige (fx videnskabelig metode) resultater. Forskningsresultater, der udvikles uden for et projekt (både før, under og efter) medregnes ikke.

Ejerskab af baggrundsviden berøres ikke af deltagelse i et projekt under FP7.

29. januar 2008

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr. 07-015852
Dok nr. 430712
Side 1/1

For så vidt angår forgrundsviden fastlægges regelsættet, at ejerskabet tilfalder de(n) deltager(e), der har udviklet denne viden. Har flere projektdeltagere i fællesskab frembragt forgrundsviden, og det ikke er muligt at tildele forskningsresultaterne til forskellige deltagere, vil disse i fællesskab have ejerskabet. Fordelingen og betingelser for at udnytte ejerskabet skal aftales indbyrdes mellem de respektive parter. Typisk i en konsortieaftale, som indgås mellem projektdeltagerne ved projektets start. Deltagerne kan i vid udstrækning selv fastlægge, hvordan de vil tilrettelægge deres samspil på området. Dette er tilsvarende den typiske aftalepraksis ved forskningssamarbejder mellem danske virksomheder og forskningsinstitutioner.

Det er muligt at overdrage ejerskabet af forgrundsviden til en anden deltager eller til tredjepart. I sådanne tilfælde overdrages også forpligtelserne i tilskudsaftalen til rettighedsmodtageren. Hvis andre deltagere kan påvise, at deres rettigheder vil lide skade, kan den påtænkte overdragelse først finde sted, når der er opnået enighed mellem de berørte parter.

Ved overdragelse af ejerskab til en tredjepart, som ikke er etableret i et EU-medlemsland eller land associeret med FP7, kan Kommissionen gøre indsigelser imod overdragelsen, hvis det skønnes at være til skade for europæisk konkurrenceevne eller er uforeneligt med etiske principper og sikkerhedshensyn. Eksempelvis kan Kommissionen vurdere, at en overdragelse vil medføre, at vigtig forgrundsviden bliver utilgængelig for europæiske virksomheder. I sådanne tilfælde vil overdragelsen ikke kunne finde sted, med mindre Kommissionen har godkendt fornødne, sikrende foranstaltninger.

Beskyttelse, anvendelse og spredning af viden fra projekter under FP7

Rammeprogrammets regelsæt indeholder tillige bestemmelser om beskyttelse, anvendelse og spredning (udbredelse) af forgrundsviden. Følgende kan fremhæves:

Deltagerne skal anvende den forgrundsviden, som de har ejerskab til eller sikre, at den anvendes. Anvendelse defineres som direkte eller indirekte brug ved andre forskningsaktiviteter udover det bevilgede projekt eller i forbindelse med kommercielle produkter, processer eller serviceydelser.

Hvis forgrundsviden kan anvendes industrielt eller kommercielt, skal det beskyttes på en tilstrækkelig og effektiv vis (fx ved patenter og varemærker) i overensstemmelse med relevant lovgivning. Dette skal ske under hensyntagen til deltagerens interesser.

Deltagerne skal enten individuelt eller i fællesskab overveje den bedste beskyttelsesstrategi. Det skal ske i lyset af anvendelsesmuligheder til videre forskning og udvikling af kommercielle produkter, processer eller serviceydelser. Kravet om beskyttelsesstrategi udelukker herunder ikke, at parterne i projektet kan enes om en open source-tilgang, hvor dette er relevant.

Deltagerne har pligt til at sikre, at den forgrundsviden, som de har opnået via projektet, spredes hurtigst muligt, herunder fx via publicering. Dog skal sådan vidensspredning udsættes i den udstrækning, det er nødvendigt af hensyn til beskyt-

telsen af den pågældende forgrundsviden. Dette er tilsvarende den typiske aftalepraksis ved forskningssamarbejder mellem danske virksomheder og forskningsinstitutioner.

Skulle deltagerne svigte deres forpligtelser om videnspredning, kan Kommissionen beslutte at videreformidle den pågældende viden.

Adgangsret til baggrunds- og forgrundsviden

Rammeprogrammets regelsæt omfatter også en række bestemmelser, der regulerer projektdeltagernes adgangsret til andre deltageres baggrunds- og forgrundsviden.

Adgang til andre deltageres baggrunds- og forgrundsviden skal gives i tilfælde, hvor det er nødvendigt for, at den pågældende deltager kan udføre projektet eller anvende egen forgrundsviden. Der kan opkræves en rimelig betaling.

Deltagerne har mulighed for på forhånd at definere, hvilken baggrundsviden der stilles til rådighed eller ekskluderes fra projektet.

Udgangspunktet for disse bestemmelser er, at forskningsprojekter bygger på videndeling. Projektdeltagere starter sjældent fra bunden i et nyt projekt, men indgår med egen viden og data, som kan være beskyttet af intellektuelle ejendomsrettigheder, den såkaldte baggrundsviden. Det kan være nødvendigt at dele noget af denne viden med de andre deltagere for at kunne gennemføre projektet.

Derudover kan projektet generere ny viden, som muligvis kun kan udnyttes sammen med andre deltageres baggrunds- eller forgrundsviden. Som udgangspunkt skal disse deltagere, evt. mod en rimelig betaling, gives adgang til denne viden. Der er tale om en række minimumsbestemmelser. Deltagerne kan derudover i en konsortieaftale indgå aftale om yderligere adgangsrettigheder også i forhold til tredjeparter.